

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KATOWICACH**

Katowice, dnia 11.07.2013r.

RKT-430-01/13/AW

DECYZJA Nr RKT-20/2013

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.: Dz.U. z 2007r. Nr 99, poz. 660; Nr 171, poz. 1206; Dz.U. z 2008r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458, Nr 227, poz. 1505; Dz.U. z 2009r. Nr 18, poz. 97, Nr 157, poz. 1241; Dz.U. z 2011r. Nr 34, poz. 173) po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej przeciwko Grzegorzowi Białasowi prowadzącemu działalność gospodarczą jako: Białas Grzegorz Ośrodek Szkolenia Kierowców „3” w Pszczynie,

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy **nakłada się** na Grzegorza Białasa **karę pieniężną** w wysokości **5 000 PLN** (słownie: **pięć tysięcy złotych**), co stanowi równowartość **1223 euro** (słownie: **jeden tysiąc dwieście dwadzieścia trzy euro**), za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RKT-403-50/12/AW mającego na celu wstępne ustalenie, czy w ramach działalności Ośrodka Szkolenia Kierowców „3” Grzegorz Białas w Pszczynie w związku z warunkami świadczenia usług nauki jazdy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

II. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża się Grzegorza Białasa kosztami opisanego na wstępie postępowania oraz zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie **36 PLN** (słownie **złotych: trzydzieści sześć**), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W dniu 07.01.2013r. w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z urzędu wszczęte zostało postępowanie w sprawie nałożenia na Grzegorza Białasa prowadzącego działalność gospodarczą jako Ośrodek Szkolenia Kierowców „3” Ekspert

Prawa Jazdy w Pszczynie (zwanego dalej także OSK) kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 50 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w toku postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RKT-403-50/12/AW mającego na celu wstępne ustalenie, czy w ramach działalności OSK w związku z warunkami świadczenia usług nauki jazdy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem nr 2 z dnia 07.01.2013r. zaliczono w poczet dowodów dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu w toku ww. postępowania wyjaśniającego.

Przesyłka zawierająca *Postanowienie nr 1* wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary, a także *Postanowienie nr 2* wraz z zawiadomieniem o zaliczeniu w poczet dowodów w postaci dokumentów została zwrócona do Delegatury Urzędu w Katowicach z adnotacją, że mimo dwukrotnego awizowania nie została podjęta w terminie, (karta nr 13).

Pismem z dnia 04.02.2013r. OSK został zawiadomiony o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania w sprawie nałożenia na niego kary do 31.03.2013r. (karta nr 12). Przesyłka zawierająca to zawiadomienie została zwrócona do Delegatury Urzędu w Katowicach z adnotacją, że mimo dwukrotnego awizowania nie została podjęta w terminie, (karta nr 13).

Postanowieniem nr 3 z dnia 26.03.2013r. zaliczono w poczet dowodów dokumenty uzyskane przez Prezesa Urzędu w toku ww. postępowania wyjaśniającego (karta nr 25). Jednocześnie zawiadomiono OSK o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania w sprawie nałożenia na niego kary do 31.05.2013r. (karta nr 24). Przesyłka zawierająca ww. *Postanowienie nr 3* i zawiadomienie została doręczona OSK w dniu 28.03.2013r. (karta nr 32).

OSK został zawiadomiony o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o prawie do zapoznania się z materiałem zgromadzonym w sprawie pismem z dnia 23.05.2013r. (karta nr 47). Zawiadomienie zostało doręczone OSK w dniu 27.05.2013r. (karta nr 49). OSK nie zapoznał się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

W dniu 31.10.2012r. wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy w ramach działalności Ośrodka Szkolenia Kierowców „3” Grzegorz Białas w Pszczynie w związku z warunkami świadczenia usług nauki jazdy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o jakich mowa w art. 24 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W tym samym dniu skierowano do OSK wezwanie do udzielenia informacji wyznaczając na ich przedstawienie 14-dniowy termin (karta nr 5). Ponieważ pismo to pozostało bez odpowiedzi w dniu 27.11.2012r. wystosowano do OSK ponaglenie do udzielenia informacji w terminie 7 dni od daty doręczenia tego ponaglenia (karta nr 6). Również to pismo Prezesa Urzędu pozostało bez odpowiedzi. Zaznaczyć należy, że zarówno wezwanie z dnia 31.10.2012r., jak i ponaglenie z dnia 27.11.2012r., zostały skutecznie doręczone, odpowiednio w dniu 05.11.2012r. i 29.11.2012r., co wynika z informacji uzyskanych od Poczty Polskiej w trybie reklamacyjnym (karty nr 50-53). W tej sytuacji Prezes Urzędu dążąc

do uzyskania informacji w sprawie w dniu 18.12.2012r. wystosował do OSK kolejne wezwanie do udzielenia danych (karta nr 7). Na ich przedstawienie wyznaczono 7-dniowy termin. Przesyłka zawierająca to ponaglenie została doręczona adresatowi w dniu 20.12.2012r., co wynika ze zwrotnego potwierdzenia odbioru (karta nr 8). OSK nie udzielił odpowiedzi na wezwanie, a zatem i tym razem termin wyznaczony przez Prezesa Urzędu upłynął bezskutecznie. Pismem z dnia 14.02.2013r. po raz kolejny wystąpiono do OSK o udzielenie informacji. W treści wezwania dodatkowo poinformowano przedsiębiorcę o wszczęciu przeciwko niemu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej za nieudzielenie informacji w toku postępowania wyjaśniającego. Przesyłka zawierająca to wezwanie została zwrócona do Delegatury Urzędu w Katowicach z adnotacją, że była dwukrotnie awizowana i adresat nie podjął jej w terminie (karta nr 27).

Do dnia 25.03.2013r. korespondencja adresowana do OSK była kierowana na adres w Pszczynie ul. (...) wskazany w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako adres głównego miejsca wykonywania działalności i adres do doręczeń (karta nr 10). W dniu 26.03.2013r. w oparciu o zapisy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (<https://ceidg.gov.pl>) ustalono, że OSK zmienił adres (karta nr 30). W dniu 18.03.2013r. w CEIDG dokonano zmiany danych dotyczących tego przedsiębiorcy. Jako adres głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej oraz adres do doręczeń wpisano ul. (...) w Pszczynie (karta nr 29-31). OSK nie poinformowała Prezesa Urzędu o powyższych zmianach.

W oparciu o dokonane ustalenia zważono, co następuje.

I. Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Realizacja zadań spoczywających na Prezesie Urzędu podejmowanych w interesie publicznoprawnym wymaga współdziałania ze strony przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 12 ust. 3, art. 19 ust. 3 lub art. 50 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zobowiązuje przedsiębiorców do przekazywania Prezesowi Urzędu na jego żądanie wszelkich koniecznych informacji i dokumentów. W myśli art. 50 ust. 2 ww. ustawy żądanie to powinno zawierać określone elementy, a mianowicie: wskazanie zakresu informacji, wskazanie celu żądania, wskazanie terminu udzielenia informacji, a także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

W uzasadnieniu do wyroku z dnia 07 kwietnia 2004r. (sygn. akt III SK 31/2004) Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązek udzielenia informacji jest możliwy do zrealizowania (z zagrożeniem sankcją za jego naruszenie) tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy wymienione w art. 50 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Opinia ta została powołana w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 29 września 2011r. (sygn. akt XVII AmA 68/10).

Pisma Prezesa Urzędu kierowane do OSK spełniały ww. wymogi. W każdym z nich wskazano zakres żądanych informacji i pouczone przedsiębiorcę o tym, że w przypadku

nieudzielenia informacji lub udzielenia informacji nieprawdziwych albo wprowadzających w błąd, na mocy art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów będzie mogła zostać nałożona kara pieniężna. Każde wezwanie zawierało podstawę prawną żądania i wyjaśnienie celu żądania, którym było uzyskanie informacji i dokumentów niezbędnych do prowadzonego postępowania wyjaśniającego mającego na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

Jakkolwiek wykazanie spełnienia przesłanki winy umyślnej nie warunkuje zastosowania sankcji przewidzianej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, to Prezes Urzędu ocenił zachowanie OSK w toku postępowania wyjaśniającego i doszedł do wniosku, że dokonane powyżej w ramach opisu stanu faktycznego sprawy ustalenia wskazują, że działanie OSK było w pełni świadome, a zatem umyślne. W szczególności wskazuje na to fakt, że OSK nie udzielił odpowiedzi na wezwanie z dnia 31.10.2012r. i ponaglenie z dnia 27.11.2012r. Adresat odebrał obie ww. przesyłki, był zatem świadom, że winien udzielić informacji, o które zwrócił się Prezes Urzędu. Przesyłki zawierające kolejne wezwania kierowane do OSK nie zostały odebrane przez przedsiębiorcę i zostały zwrócone do Delegatury Urzędu w Katowicach. W tym stanie rzeczy zasadne jest stwierdzenie, że OSK celowo i świadomie uchylał się od udzielenia informacji na potrzeby prowadzonego postępowania wyjaśniającego.

W efekcie, pomimo prawidłowego doręczenia pism, w których precyzyjnie określono zakres stawianego żądania, Prezes Urzędu nie uzyskał od OSK ani informacji, ani dokumentów, o które się zwracał.

W wyroku z 11 kwietnia 2011r. Sąd Okręgowy w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sygn. akt XVII AmA 123/09) stwierdził, co następuje: *„Należy zaznaczyć, że żądanie dostarczenia informacji i dokumentów jest czynnością procesową Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o charakterze władczym, podejmowaną w celu zgromadzenia materiału niezbędnego do wykonania zadań określonych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, zarówno tych o charakterze orzecznym, jak i pozaorzecznym (np. badań i analiz rynkowych). Przedsiębiorca wezwany do przedłożenia określonych informacji i dokumentów ma obowiązek przekazać je w pełnym zakresie i we wskazanym terminie. Obowiązek dostarczenia informacji i dokumentów może być nałożony w każdym z postępowań uregulowanych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a więc również w postępowaniu wyjaśniającym - i to bez względu na cel, któremu to postępowanie służy. Istotne jest, co należy wyraźnie zaznaczyć, że żądanie przedłożenia określonych informacji i dokumentów może być skierowane do strony postępowania, jak i do przedsiębiorcy, któremu status strony w danym postępowaniu nie przysługuje. Prezes UOKiK może, działając na podstawie przepisu art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zobligować do udzielenia informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy lub związku przedsiębiorców”*.

W świetle przedstawionych okoliczności należy stwierdzić, że nałożenie na OSK kary określonej w art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z nieudzieleniem przez nią informacji w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygn. akt RKT-403-50/12/AW jest uzasadnione.

Zgodnie z przywołanym art. 106 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć karę pieniężną stanowiącą równowartość do 50 000 000 euro.

Stosownie do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary. Średni kurs waluty euro w dniu 31 grudnia 2012r. wyniósł 4,0882 PLN¹.

Kary nakładane na mocy art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów są karami związanymi z naruszeniami proceduralnymi uczestnika postępowania. Są to sankcje za naruszenie (niedotrzymanie) obowiązku natury procesowej o charakterze prewencyjnym, represyjnym i dyscyplinującym. Mają one na celu zniechęcenie przedsiębiorców do nieprzestrzegania obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Nałożenie kary należy traktować jako podkreślenie naganności zachowania przedsiębiorcy. Orzeczona kara powinna więc stanowić dolegliwość dla uczestnika niniejszego postępowania. Jej nałożenie powinno również przyczynić się w przyszłości do zapobieżenia zaistnienia podobnych sytuacji do tej, jaką opisano w niniejszej decyzji.

Nieudzielenie informacji stanowiło istotną przeszkodę w wykonywaniu podstawowych obowiązków Prezesa Urzędu, do których należy ocena, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W wyniku nieudzielenia odpowiedzi na postawione pytania znacznie utrudnione stało się kompleksowe przeprowadzenie postępowania zgodnego z regułami wymaganymi przez ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również Kodeksu postępowania administracyjnego. Istotne jest również to, iż pomimo wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary OSK nie dostarczył żądanych dokumentów oraz informacji. Należy również zwrócić uwagę na fakt zmiany adresu głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej przez OSK i nie poinformowanie o tym Prezesa Urzędu.

Dokonane powyżej, w ramach opisu stanu faktycznego sprawy, ustalenia wskazują zaś, że działanie OSK było w pełni świadome, a zatem umyślne.

W świetle powyższych okoliczności Prezes Urzędu ustalił karę pieniężną w wysokości 5000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), co stanowi równowartość 1223 euro (słownie: jeden tysiąc dwieście dwadzieścia trzy euro). Zdaniem Prezesa Urzędu wymiar kary pieniężnej w tej wysokości jest uzasadnione stopniem zawinienia przez przedsiębiorcę.

Prezes Urzędu nakładając na przedsiębiorcę karę pieniężną z tytułu nieudzielenia informacji co do zasady może nałożyć ją w maksymalnej wysokości 50 000 000 euro. W przedmiotowym przypadku kara w wysokości 1223 euro stanowi jedynie 0,0024 % kary maksymalnej.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 ustawy wskazano jedynie, iż Prezes Urzędu przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych o

¹ Źródło: <http://nbp/home.aspx?navid=archa&c=/ascx/tabarch.ascx&n=a252z121231>

których mowa m.in. w art. 106 tej ustawy, winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie jej naruszenie.

W niniejszym przypadku pomimo doręczania kolejnych wezwań kierowanych do przedsiębiorcy, a także pouczeń OSK, iż wszczęte zostanie postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej, w sytuacji nie dostarczenia Prezesowi Urzędu wskazanych wyjaśnień i dokumentów, OSK w ogóle nie odpowiadał na wezwania. OSK nie udzielił informacji nawet po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary. Niemniej przy określeniu wysokości kary zważono także na fakt, że przedsiębiorca nie dopuścił się wcześniej naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu kara wymierzona w wysokości stanowiącej równowartość 5 000 euro jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Stanowiąc dolegliwość dla OSK, jednocześnie spełnia swą funkcję prewencyjną i wychowawczą.

Uwzględniając powyższe okoliczności orzeczono zatem, jak w punkcie I sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

II. Zgodnie z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 tej ustawy, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

Postępowanie w sprawie nałożenia kary zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną. W związku z powyższym postanowiono obciążyć ww. przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 36 PLN (słownie złotych: trzydzieści sześć).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964r., Nr 43, poz. 296, ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie II niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z 479³² § 1 i 2 K.p.c., można wnieść zażalenie do Sądu

Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Maciej Fragsztajn